

Høringsuttalelse *Evaluering av ressursfordelingsmodell grunnskoler*

fra høringsinstans: (f.eks Seterbråten FAU)

Innledende kommentarer:

I høringsbrevet legges det vekt på at vi som avgir høringsuttalelser skal vurdere om endringene som er foreslått er rettferdige, objektive, etterprøvbare, enkle å operere, m.m. Vi oppfatter at dette var kriterier bystyret i sin tid satt for modellen. Vi mener det i stor grad må være opptil bystyret å vurdere om deres kriterier for modellen er oppfylt.

I vår høringsuttalelse har vi vært opptatt av å si noe om **virkningene av finansieringsmodellen**, sånn som vi opplever den. Dette er i tråd med bystyrets vedtak om evalueringen. Vi tror det viktigste vi kan bidra med er å fortelle hvordan virkeligheten ser ut for oss, for det kommer ikke fram i evalueringsrapporten fra Deloitte. Noen rektorer og områdedirektører er intervjuet, men hverken foreldre, elever eller lærere er spurt.

Anbefalte endringer i rapporten fra Deloitte.

1. Endring av skolen basisbeløp

Rettferdig: Umulig å vurdere Objektiv: JA Kjent: JA Enkel å operere: JA

Etterprøvable: JA

Kommentar:

Endringen er marginal, men en forbedring. Den endrer ikke ved det grunnleggende problemet som er at basisbeløpet bare er en liten del av den totale potten. Endringen burde vært mye større, basisbeløpet burde vært den absolutte hoveddelen av skolens inntekter og samsvart med kostnadene for å drive den enkelte skole (ut fra antall klasser og nødvendig administrasjon). En slik modell måtte også tatt hensyn til at ulike ansatte gir helt ulike lønnskostnader.

2. Bortfall av småskoletillegg

Rettferdig: JA Objektiv: JA Kjent: JA Enkel å operere: JA Etterprøvable: JA

Kommentar:

Dette er en logisk konsekvens av punkt 1 og bare en teknisk justering. Se for øvrig punkt 5.

3. Justering i forholdet mellom elevsats på barne-og ungdomstrinn

Rettferdig: Umulig å vurdere Objektiv: JA Kjent: NEI Enkel å operere: JA

Etterprøvable: JA

Kommentar:

Elevsatsen utgjør en altfor stor del av potten som skal fordeles i både ny og gammel modell. Stykkpristenkningen utgjør det store problemet i denne modellen. Den er på ingen måte rettferdig, siden det ikke er enkeltelevene som koster penger. Det er personalet til å sørge for god undervisning av elevene som koster penger. Det vil variere pr. elev fra 1000 kr/år – 700 000 kr / år ut i fra

hvilken elev dette gjelder og hvilken størrelse det er på elevgruppene ved skolen. Det er elevsatsen som gjør at skoler i perioder tvinges til å drive på randen av hva som er forsvarlig og sannsynligvis helt på kant med hva som er lovlig i forhold til elevers og læreres rettigheter til et trygt arbeidsmiljø og i forhold til elevers rett til tilpasset opplæring.

Ved å øke skolenes basisbeløp, ville restsummen som er igjen til stykkprisfordelingen minke og gjøre skolene mindre sårbare for endring i elevtall. Vår erfaring er at skoler som får problemer ett år pga uforutsigbare elevsvingninger eller inntak av elever med spesielle behov går inn i en negativ spiral økonomisk, som raskt går ut over kvaliteten ved skolen. Dette igjen får negativ påvirkning på nærmiljøet til skolen, fordi skolen er en viktig institusjon i forhold til nettverksbygging mellom foreldre og forebyggende arbeid i et nærmiljø.

Hvis man tenker seg at en gjennomsnittsskole dekker et innbyggerområde på rundt 5000 innbyggere og at disse problemene rammer 10 skoler hvert år vil det i løpet av 5 år ramme 250 000 av Oslos innbyggere, om dette hadde fordelt seg jevnt utover byen. Det er ikke akseptabelt. 68% av midlene fordelt som stykkpris pr elev tillegger elevtallet en altfor stor, og kunstig, betydning.

Elevsatsen bør maksimalt utgjøre 20 % av det totale tildelingsbeløpet og skolene vil på den måten få større mulighet til langsiktig arbeid hvor god kvalitet vil være mulig å holde stabilt. At flere ungdomsskoler enn barneskoler makter å drive skolene med positive resultater i regnskapet er så langt vi kan se ingen fornuftig målestokk. Vi er opptatt av kvaliteten på opplæringa. Om regnskapet går i null på bekostning av god undervisning og et godt læringsmiljø, så kan vi ikke se at det er hverken positivt, ønskelig eller et godt resultat.

4. Endring i kriterier i Sosiodemografisk tildeling

Rettferdig: NEI Objektiv: JA Kjent: JA Enkel å operere: NEI Etterprøvbar: NEI
Kommentar:

Det nye forslaget ser ut til å være en forbedring i forhold til gammel modell. Vi støtter rapportens syn på s. 53 ”Elever som har med seg en funksjonshemming fra fødsel eller oppvekst, bør få tilstrekkelig ekstra bistand til å følge det løpet som skolen velger å gi til ordinære grupper.”

Vi finner det paradoksalt at det er foreslått endringer som prøver å gi et statistisk resultat som tilsvarer likest mulig tildeling pr. vedtakselev, samtidig som rapporten avviser å faktisk tildele pr. vedtakselev.

Istedenfor å ha en superkomplisert statistisk modell, kan man bevilge en gitt sum pr. vedtakselev. Det er enkelt, etterprøvbart og fornuftig.

Statistikk over faktiske bevilgninger og estimerte kostnader ved spesialundervisning og tilpasset opplæring for Osloskolen på s. 91, viser tydelig at dagens modell ikke tar høyde for de kravene skolene har plikt til å innfri overfor denne elevgruppen.

5. Eventuelle andre forhold som høringsinstansene ønsker å kommentere

Rettferdig: NEI Objektiv: ? Kjent: NEI Enkel å operere: NEI Etterprøvbar: NEI

Kommentar:

Vi har ikke funnet at rapporten har tatt for seg virkningen av finansieringsmodellen i Osloskolen. Bystyret vedtok at evalueringen skulle se på hvordan finansieringsmodellen har slått ut for de ulike skolene. Da burde det vært sett på hvordan det har gått med de skolene som har hatt problemer pga økonomi, sett på hvor lenge disse problemene har vart og hvilke konsekvenser dette har hatt på den enkelte skole. Dette gjelder både i forhold til å opprettholde et godt miljø for de ansatte, slik at lærerne ikke forlater skolen pga. dårlige arbeidsforhold, og gode læringsforhold for alle skolens elever. Det har vært stor utskifting av rektorer og skoleledelse på mange Osloskoler siden denne modellen er innført i 2002, det i seg selv vanskeliggjør å bygge opp god kvalitet.

Rapporten har kommentert dette forholdet på s. 51 i rapporten. Vi støtter oppsummeringen: ”Enkelte skoler har en reell tilleggsbelastning knyttet til gjennomtrekk i elevmassen. Dette gjelder et begrenset antall skoler, men er like fullt en utfordring for de skolene det gjelder. Skolene som opplever denne utfordringen er i stor grad de samme som opplever høy mobilitet av 1. klassinger i forkant av skolestart. Disse utfordringene bør sees i sammenheng. Som tidligere nevnt er det vanskelig å kompensere for denne typen utfordringer i en ressursfordelingsmodell. Det bør likevel vurderes å benytte særskilte kompensasjonsordninger utenfor modellen.”

Det er nettopp disse problemene som er årsaken til at initiativtakerne meldte saken til bystyret. De så at ressursfordelingsmodellen skapte svært store problemer for deres skole og skolens mulighet til å yte akseptabel kvalitet for elevene ved skolen. Dette startet med underskudd i budsjettet 2008/2009 og alvorlig kvalitetsbrist i 2009. Skolen sliter fortsatt med at en stor del av lærerstaben har sagt opp i etterdønningene etter den økonomiske hestekuren Utdanningsetaten gjennomførte ved skolen. Dette er etter vår mening en svært uheldig og langsiktig effekt av den nåværende modellen. Antagelig gjelder dette for alle skolene som har vært gjennom tilsvarende økonomisk problemer de senere årene.